

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. Az egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért az előterjesztés jelen formájában nem tekinthető a Kormány vagy a miniszter álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt tervezet valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

A tervezet előterjesztője a Vidékfejlesztési Minisztérium

HATÁSVIZSGÁLATI LAP

I. A végrehajtás és az alkalmazhatóság feltételei

A végrehajtáshoz szükséges feltételek rendelkezésre állnak.

II. A társadalmi hatások összefoglalása

1. Elsődleges, célzott hatások

A jogszabály alapján egyszerűbbé válik a gyümölcs tájfajták Szállítói Fajtajegyzékre vétele, szaporítása és forgalmazása.

2. Másodlagos hatások

III. Társadalmi költségek

a) A vállalkozások pénzügyi terhei

A tájfajtákat jelenleg fenntartó génbankoknak lehetősége lesz költségtérítés nélkül Szállítói Fajtajegyzékre vetetni a fajtákat, és azokat szaporítási rendszerbe állítani.

b) A háztartások pénzügyi terhei

Az előterjesztés nem jelent pénzügyi terhet a háztartások számára.

c) Az előterjesztéssel érintett valamely konkrét társadalmi csoport terhei

Az előterjesztés nem terheli meg semmilyen konkrét társadalmi csoport helyzetét.

d) Hatékonysági és versenyképességi költségek

Az előterjesztés nem érinti a hatékonysági és versenyképességi költségeket.

e) Az előterjesztés adminisztratív terhei

Az új jogszabály adminisztratív terhet ró a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalra.

IV. Költségvetési hatások

Nincsenek.

V. Egészségügyi hatások

Humán hatások nincsenek.

VI. Környezeti hatások

Az előterjesztésben foglaltak végrehajtása nem jár környezeti hatásokkal.

INDOKOLÁS

A gyümölcs tájfajták Nemzeti Fajtajegyzékbe vétele és szaporítási lehetősége követelményeinek egyszerűsítésére és könnyítésére társadalmi igény merült fel. Ezért a jogszabály-tervezet a tájfajták állami elismeréséről, valamint vetőmagvaik előállításai és forgalmazási feltételeiről szóló 104/2009. (VIII. 5.) FVM rendelet, valamint a zöldségnövény fajok tájfajtáinak és házikerti fajtáinak elismeréséről, valamint vetőmagvaik előállításai és forgalomba hozatali feltételeiről szóló 65/2011. (VII. 11.) VM rendelet mintájára egyszerűsített állami elismerési eljárás bevezetését célozza.

A számos kedvező tulajdonsággal bíró hazai gyümölcs tájfajta termesztetőségét, szaporítását saját célra jelenleg Magyarországon semmi sem gátolja. A tájfajták szaporítóanyagának forgalmazása azonban abban az esetben lehetséges, ha azokat az érdekeltek a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal által vezetett Szállítói Fajtajegyzékre felvetetik és a szaporítás növény-egészségügyi előírásait betartják. A Szállítói Fajtajegyzékre vételhez nem szükséges hivatalos fajtaleírás, elegendő a szaporító vagy forgalmazó által benyújtott egyszerűsített leírás.

A gyümölcs tájfajták esetében is előkészítés szakaszában van a forgalmazására vonatkozó európai uniós szabályozás.

A tájfajták fokozottabb termesztésbe vonására azonban komoly társadalmi igény merült fel, így indokolt a gyümölcs tájfajták forgalmazási lehetőségét megkönnyíteni az európai uniós előírások megjelenését megelőzően. A tervezethez mintaként szolgáltak a szántóföldi növényfajok és a zöldségek tájfajtáinak forgalmazására vonatkozó szabályok, amelyek európai uniós előírásokon alapulnak. Ezek a szabályok egy egyszerűsített eljárást tesznek lehetővé a Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel tekintetében. A tervezet a zöldség tájfajtákra vonatkozó szabályoknak megfelelően a gyümölcs tájfajták Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétele iránti eljárást díjmentessé teszi és a forgalmazás területén is egyszerűsítéseket céloz meg.

A vidékfejlesztési miniszter
...../2011. (.....) VM
rendelete

**a gyümölcs tájfajták állami elismeréséről, valamint
szaporítóanyagaik előállítási és forgalomba hozatali
feltételeiről**

A növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 30. §-a (2) bekezdésének *a), b), e, f) és j)* pontjában kapott felhatalmazás alapján - az egyes *miniszterek*, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII.1.) Korm. rendelet 94. §-ának *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a 14. § vonatkozásában az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII.1.) Korm. rendelet 73. §-ának *c)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben - a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. §

Az e rendeletben foglaltakat a növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet (a továbbiakban: Elismerési rendelet) *1. számú melléklete* szerinti gyümölcsfajok esetén

- a)* tájfajták Nemzeti Fajtajegyzékbe vétele, valamint
- b)* a tájfajták szaporítóanyagainak előállítása és forgalmazása során kell alkalmazni.

2.§

E rendelet alkalmazásában:

- a) tájfajta:* a regionális, környezeti, helyi ökológiai feltételekhez természetes módon alkalmazkodott, és génerózió által veszélyeztetett gyümölcsfajta.
- b) génerózió:* a genetikai sokféleség idővel történő csökkenése ugyanazon fajok populációi, illetve fajtái között és azokon belül, illetve egy faj genetikai alapjának szűkülése emberi beavatkozásból, illetve környezeti változásból adódóan.

2. Állami elismerés

3. §

(1) A tájfajták a génerózió mérséklése érdekében az Elismerési rendelet szerint, a 4-8. §-ban foglalt eltérésekkel vehetők fel a Nemzeti Fajtajegyzékbe. A tájfajtákat a Nemzeti Fajtajegyzékben elismert tájfajtaként külön listán kell nyilvántartani.

4. §

(1) A tájfajtákat a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalhoz (a továbbiakban: MgSzH) kell bejelenteni a Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel céljából. A megkülönböztethetőség, az egyöntetűség és az állandóság (DUS) követelményeinek megfeleléséről a bejelentőnek kell nyilatkoznia.

(2) A Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel céljából történő bejelentés során a bejelentőnek az alábbi információkat kell benyújtani az MgSzH részére:

- a) a fajta leírása és elnevezése,
- b) az elvégzett saját vizsgálatok eredményei,
- c) a termesztés, a szaporítás és a felhasználás során szerzett gyakorlati tapasztalatok, valamint
- d) a fajta származására és termesztetőségére vonatkozó információk, ideértve a Növényi Diverzitás Központtól beszerzett információkat.

(3) A bejelentett tájfajttával az MgSzH nem folytatja le az Elismerési rendelet 9. §-a szerinti hivatalos vizsgálatot.

(4) A bejelentő a fajtabejelentés évében 5 db ültetésre alkalmas gyökeres szaporítóanyagot (oltvány, dugvány) ad át az MgSzH referencia gyűjteményében történő elhelyezés céljából.

5. §

A Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel érdekében a bejelentett tájfajtának a megkülönböztethetőség, az állandóság és egyneműség tekintetében a növényfajra vonatkozó, az Elismerési rendelet 9. számú mellékletében felsorolt jellemzőkre és tulajdonságokra vonatkozóan kell megfelelnie.

6. §

Nem vehető fel a Nemzeti Fajtajegyzékbe elismert tájfajtaként a bejelentett fajta, ha

- a) valamely tagállam fajtajegyzékben már szerepel regisztrált fajtaként, vagy
- b) valamely tagállam fajtajegyzékéből 2 éven belül törölték, illetve a törlés után a szaporítóanyag-forgalomba hozatali jogosultsága fennállásának időtartama alatt,
- c) közösségi vagy nemzeti növényfajta-oltalom alatt áll, vagy az oltalom iránti kérelem elbírálása folyamatban van.

7. §

(1) Az MgSzH határoz a növényi genetikai anyagok megőrzéséről és felhasználásáról szóló jogszabály szerinti Növényi Génbank Tanács véleményét is figyelembe véve a tájfajták Nemzeti Fajtajegyzékbe vételéről.

(2) A Nemzeti Fajtajegyzékbe felvett tájfajta (a továbbiakban: elismert tájfajta) neve a mezőgazdasági növényfajok és zöldségfajok fajtaelnevezéseinek alkalmasságára vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló, 2009. július 22-ei 637/2009/EK bizottsági rendelet előírásaitól csak akkor térhet el, ha az nem sérti harmadik fél korábbi iparjogvédelmi jogát.

(3) A Nemzeti Fajtajegyzékbe vétel során egy tájfajtának több szinonim neve is elfogadható, ha az érintett nevek történelmileg ismertek.

(4) Az elismert tájfajta mindaddig a Nemzeti Fajtajegyzékben maradhat, amíg megfelel a fajtaleírásában foglaltaknak.

8. §

A Növényi Diverzitási Központ szakértőként közreműködik

- a) a tájfajta elismerése iránti eljárásban, különösen a származással és a termesztetőséggel kapcsolatos információk meghatározásában,
- b) a származási régió meghatározásában.

9. §

A bejelentőnek vagy megbízottjának az elismert tájfajtát annak származási régiójában kell fenntartania. A fajtafenntartás során olyan módszert kell alkalmazni, amellyel a tájfajta eredeti tulajdonságai a génerózió kockázata nélkül megőrizhetők.

3. Szaporítóanyag-előállítás és forgalomba hozatal

10. §

(1) A gyümölcs szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletben (a továbbiakban: gyümölcs rendelet) előírt forgalomba hozatali feltételektől való eltérés esetén az elismert tájfajta szaporítóanyaga forgalomba hozható, ha megfelel a (2)-(3) bekezdésekben előírt feltételeknek.

(2) Az elismert tájfajta szaporítóanyagának legalább CAC ültetvényből, vagy kijelölt fáról kell származnia.

(3) Az elismert tájfajta szaporítóanyagának meg kell felelnie a gyümölcs rendeletben előírt fajoknál engedélyezett legalább CAC szaporítási fokú szaporítóanyagra vonatkozó minősítési követelményeknek és az adott tájfajta leírásának megfelelő fajtatisztasággal kell rendelkeznie.

11. §

- 1) Az elismert tájfajta szaporítóanyagát a forgalomba hozatalt megelőzően a vonatkozó nemzetközi módszerekkel vizsgálni kell annak ellenőrzése céljából, hogy az elismert tájfajta szaporítóanyaga megfelel-e a 10. § (3) bekezdésében előírt minősítési követelményeknek.
- (2) Az elismert tájfajta szaporítóanyagának vizsgálatáért és minősítéséért a tájfajta fenntartója és a szaporítóanyag előállítója felel.
- (3) Az (1)-(2) bekezdésben foglalt tevékenységeket a megyei kormányhivatal növény-egészségügyi és talajvédelmi igazgatósága ellenőrzi.

12. §

A gyümölcs tájfajták szaporító- és ültetési anyagainak előállítása és forgalomba hozatala során egyéb vonatkozások tekintetében a gyümölcs rendelet vonatkozó részeit kell alkalmazni.

4. Záró rendelkezések

13. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

5. Módosító rendelkezések

14. §

A növényfajták állami elismerésének és vizsgálatának díjtételeiről szóló 106/2003. (IX. 16.) FVM rendelet a következő 2/B. §-al egészül ki:
„2/B. § A gyümölcs tájfajták elismeréséről, valamint szaporítóanyagaik előállítási és forgalomba hozatali feltételeiről szóló jogszabályban meghatározott gyümölcs tájfajták Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétele iránti eljárás díjmentes.”